

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1823

Na temelju članka 71. stavka 2. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, broj 30/15.), ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK O ŽITARICAMA I PROIZVODIMA OD ŽITARICA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Pravilnika

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju opći standardi kvalitete za žitarice namijenjene krajnjem potrošaču za neposrednu konzumaciju kao i proizvode od žitarica koji se stavljaju na tržište, a odnose se na:

- nazive, definicije i opće zahtjeve kojima moraju udovoljavati
- vrstu i količinu sastojaka te drugih tvari koje se koriste u proizvodnji i preradi i
- dodatne zahtjeve označavanja.

Članak 2.

(1) Ovaj se Pravilnik donosi uzimajući u obzir postupak obavješćivanja na temelju Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17. 9. 2015.).

(2) Odredbe ovoga Pravilnika ne primjenjuju se na proizvode koji su zakonito proizvedeni i/ili stavljeni na tržište u drugoj državi članici Europske unije ili Turskoj ili koji su zakonito proizvedeni u državi koja pripada Europskom udruženju slobodne trgovine koja je potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

(3) Provedba ovoga Pravilnika podložna je Uredbi (EZ) br. 764/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju postupaka koji se odnose na primjenu određenih nacionalnih tehničkih propisa na proizvode koji se zakonito stavljaju na tržište u drugoj državi članici i o stavljanju izvan snage Odluke br. 3052/95/EZ (SL L 218 13. 8. 2008., str. 21.).

Članak 3.

Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se ne dovodeći u pitanje zahtjeve za označavanje propisane odredbama Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22. 11. 2011.) i Pravilnika o informiranju potrošača o nepretpakiranoj hrani (»Narodne novine«, broj 144/14.).

Članak 4.

U proizvodnji proizvoda iz ovoga Pravilnika dopušteno je koristiti odobrene prehrambene aditive sukladno propisanim uvjetima korištenja u kategorijama hrane Priloga II. Uredbe (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehrambenim aditivima sa svim izmjenama i dopunama, neovisno o podjeli proizvoda iz ovoga Pravilnika.

Pojmovi

Članak 5.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

- a) žitarice su biljne vrste iz porodice trava (*Poaceae*) u koje se ubraja: pšenica (uključujući krupnik/pir i khorasan), raž, ječam, zob, kukuruz, riža, proso, sirak i pšenoraž (tritikale) te heljda iz porodice dvornika (*Polygonaceae*)
- b) neoljuštene žitarice su cjelovite žitarice koje sadrže pljevicu
- c) oljuštene žitarice su žitarice dobivene ljuštenjem pljevice ili skidanjem pljevice drugom odgovarajućom obradom
- d) žitarice od cjelovitog zrna su žitarice koje se sastoje od usplođa (omotača), endosperma i/ili klice
- e) žitarice od necjelovitog zrna su žitarice koje se sastoje samo od endosperma, odnosno žitarice kojima su uklonjene usplođe i klica i
- f) posije (mekinje) i klice su jestivi nusproizvod mljevenja žitarica, a sastoje se pretežito od usplođa i aleuronskog sloja zrna.

II. POSEBNE ODREDBE

1. ŽITARICE

1.1. Oljuštene žitarice

Članak 6.

(1) Oljuštene žitarice moraju udovoljavati sljedećim standardima kvalitete:

- boja, miris i okus moraju odgovarati vrsti žitarice
- mogu sadržavati najviše 0,25 % neoljuštenih zrna, najviše 0,25 % nečistoća i zrna drugih žitarica, od čega najviše 0,15 % pljeve i pljevice te najviše 0,10 % zrna drugih žitarica i
- mogu sadržavati najviše 10 % lomljenih zrna, odnosno zrna na kojem je otvoren (vidljiv) endosperm.

(2) Oljušteni ječam, oljuštena zob, oljuštena heljda i oljušteni proso mogu se stavljati na tržište pod nazivom »kaša« koji mora biti popraćen podatkom o vrsti žitarice od koje proizvod potječe.

2. PROIZVODI OD ŽITARICA

Članak 7.

Proizvodi od žitarica su proizvodi dobiveni daljnjom obradom ili preradom očišćenih žitarica, a namijenjeni su za daljnju proizvodnju i/ili za krajnjeg potrošača. S obzirom na namjenu, sastav, osobine i vrste tehnološkog procesa razvrstavaju se na:

- a) mlinske proizvode
- b) gotove proizvode od žitarica

- c) mješavine za pekarske proizvode
- d) pekarske proizvode, tjesteninu, tijesto i proizvode od tijesta i
- e) fine pekarske i srodne proizvode.

2.1. Mlinski proizvodi

Članak 8.

(1) Mlinski proizvodi se dobivaju od očišćenih, oljuštenih i pripremljenih žitarica, postupcima usitnjavanja, odnosno mljevenja i njihovog razvrstavanja.

(2) Mlinski proizvodi su:

- a) prekrupa
- b) krupica i
- c) brašno.

Članak 9.

Mlinski proizvodi moraju udovoljavati sljedećim standardima kvalitete:

- ne smiju sadržavati više od 15 % vode
- boja, miris i okus moraju odgovarati vrsti žitarice
- ne smiju sadržavati više od 0,5 % nečistoće biljnog podrijetla i
- ne smiju sadržavati više od 0,05 % pijeska, uz iznimku heljadinog brašna koje ne smije sadržavati više od 0,2 % pijeska.

2.1.1. Mlinski proizvodi od pšenice

Članak 10.

(1) Mlinski proizvodi od pšenice proizvode se mljevenjem krušne pšenice (*Triticum aestivum*), tvrde pšenice (*Triticum durum*), krupnika/pira (*Triticum aestivum ssp. spelta*) i khorasana (*Triticum turgidum ssp. turanicum*).

(2) Pšenično brašno, pšenična krupica i pšenična prekrupa su proizvodi koji se dobivaju mljevenjem endosperma pšenice nakon izdvajanja usplođa i klice.

(3) Pšenična krupica je proizvod dobiven mljevenjem endosperma pšenice pri čemu najviše 20 % ukupne mase čestica može imati veličinu manju od 200 µm.

(4) Pšenična prekrupa je proizvod dobiven krupljenjem endosperma pšenice i kojem su uklonjene čestice manje od 1000 µm.

(5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, pšenični mlinski proizvodi od cjelovitog zrna proizvode se mljevenjem očišćenih i oljuštenih cjelovitih zrna pšenice.

Članak 11.

(1) Mlinski proizvodi od pšenice razvrstavaju se i stavljaju na tržište pod nazivima:

- a) pšenična krupica tip 400
- b) pšenično bijelo brašno tip 400
- c) pšenično bijelo brašno tip 550

d) pšenično polubijelo brašno tip 700

e) pšenično polubijelo brašno tip 850

f) pšenično crno brašno tip 1100

g) pšenično crno brašno tip 1600

h) pšenična prekrupa

i) pšenično brašno od cjelovitog zrna

j) pšenična prekrupa od cjelovitog zrna

k) krupica od durum pšenice i

l) brašno od durum pšenice.

(2) Kada su proizvodi iz stavka 1. ovoga članka sastavni dio druge hrane, izuzev kruha i peciva, u popisu sastojaka mogu biti navedeni bez brojčane oznake tipa.

Članak 12.

Mlinski proizvodi od pšenice moraju udovoljavati sljedećim standardima kvalitete:

– Količina pepela, računato na suhu tvar iznosi:

a) do 0,45 % za krupicu i bijelo brašno tip 400

b) od 0,50 % do 0,60 % za bijelo brašno tip 550

c) od 0,65 % do 0,75 % za polubijelo brašno tip 700

d) od 0,80 % do 0,90 % za polubijelo brašno tip 850

e) od 1,05 % do 1,15 % za crno brašno tip 1100

f) od 1,55 % do 1,65 % za crno brašno tip 1600

g) do 3,00 % za prekrupu

h) do 2,00 % za brašno i prekrupu od cjelovitog zrna

i) do 0,90 % za krupicu od durum pšenice

j) od 0,90 % do 2,00 % za brašno od durum pšenice

k) do 5,5 % za klicu i

l) do 7,00 % za posije.

– Stupanj kiselosti iznosi najviše:

a) 2,5 za krupicu i bijelo brašno tip 400

b) 2,9 za bijelo brašno tip 550

c) 3,0 za polubijelo brašno tip 700

d) 3,2 za polubijelo brašno tip 850

e) 3,3 za crno brašno tip 1100

f) 4,0 za crno brašno tip 1600

g) 5,0 za brašno i prekrupu od cjelovitog zrna

h) 6,0 za prekrupu

i) 40/100 g masti za klice i

j) 8 za posije.

– Pšenična klica mora sadržavati više od 25 % bjelančevina i više od 8 % masti računato na suhu tvar.

2.1.2. Mlinski proizvodi od raži

Članak 13.

(1) Mlinski proizvodi od raži proizvode se mljevenjem raži (*Secale cereale*).

(2) Raženo brašno, ražena krupica i ražena prekrupa su proizvodi koji se dobivaju mljevenjem endosperma raži nakon izdvajanja usplođa i klice.

(3) Ražena prekrupa je proizvod proizveden krupljenjem endosperma raži kojem je izdvojena klica i kojem su uklonjene čestice manje od 700 µm.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, raženi mlinski proizvodi od cjelovitog zrna proizvode se mljevenjem očišćenih i oljuštenih cjelovitih zrna raži.

Članak 14.

(1) Mlinski proizvodi od raži razvrstavaju se i stavljaju na tržište pod nazivima:

a) raženo brašno tip 750

b) raženo brašno tip 950

c) raženo brašno tip 1250

d) ražena krupica

e) ražena prekrupa

f) raženo brašno od cjelovitog zrna i

g) ražena prekrupa od cjelovitog zrna.

(2) Kada su proizvodi iz stavka 1. ovoga članka sastavni dio druge hrane, izuzev kruha i peciva, u popisu sastojaka mogu biti navedeni bez brojčane oznake tipa.

Članak 15.

Mlinski proizvodi od raži moraju udovoljavati sljedećim standardima kvalitete:

– Količina pepela, računato na suhu tvar iznosi:

a) od 0,70 do 0,80 % za brašno tip 750

b) od 0,90 do 1,00 % za brašno tip 950

c) od 1,20 do 1,30 % za brašno tip 1250

d) do 2,00 % za brašno i prekrupu od cjelovitog raženog zrna i